

ÚDARÁS
CRAOLACHÁIN
NA hÉIREANN

BROADCASTING
AUTHORITY
OF IRELAND

An Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin

Údarás Craolacháin na hÉireann
An Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin
Márta 2012

An Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin

Clár na n-Ábhar	Leathnach
1. Brollach	3
2. Réamhrá	5
3. Comhthéacs na Straitéise um Sheirbhísí Craolacháin	7
4. Fís an BAI	12
5. Cur chuige an BAI maidir leis an Straitéis a Thabhairt i gCrích	14
<ul style="list-style-type: none">• Ceadúnú• Rialú Seirbhísí• Beartais agus Cleachtais Rialúcháin an BAI	

Brollach

Níl mórán forálacha san Acht Craolacháin 2009 a d'fhéadfadh tionchar níos mó a bheith acu ar chomhshaol an chraolacháin ná an ceanglas go leagfaidh an tÚdarás amach straitéis fhoirmeálta maidir leis na seirbhísí craolacháin ar chóir iad a bheith ar fáil laistigh den Stát. Anois agus breis is scór de bhlianta caite ó tugadh isteach craoltóireact tráchtála in Éirinn, dúshlán a bhí ansin breathnú arís ar an gcaoi ab fhearr freastal a dhéanamh ar an lucht féachana agus éisteachta atá ann anois agus a bheidh ann amach anseo leis na seirbhísí a bhfuil cumhacht ag an Údarás iad a cheadúnú de réir an dlí. B'ionann dáiríre cuspóra an Údaráis agus aghaidh á thabhairt aige ar an obair sin agus tábhacht na hoibligeáide a cuireadh air. Chabhraigh rannpháirtíocht agus rannpháirteachas na hearnála ar fad go mór le forbairt na straitéise seo. Is mian liom an deis seo a thapú mo bhuíochas a ghabháil le gach éinne a chabhraigh leis an doiciméad seo a chur le chéile.

Gníomhaíocht dinimiciúil is ea an chraoltóireacht a bhíonn ar siúl i sochaí a bhfuil a character agus a chomhdhéanamh dinimiciúil ina nádúr. Dá réir sin, ní ráiteas beartais don lá atá inniu ann amháin ná creat righean socraithe le haghaidh an todhchaí atá i gceist anseo. Is fíor go mbeidh tionchar ag a fheidhmiú le linn na ndeicéanna de bhlianta atá romhainn amach ach ní mór dó an acmhainn a bheith ann chun é féin a chur in oiriúint do thráthanna agus do chúinsí athraitheacha. Scríobhadh é agus tá sé á fhoilsiú ag tráth atá doiligh agus dúshlánach ach tá iarracht á dhéanamh ann féachaint níos faide chun cinn ná na deacrachtaí láithreacha nó sa mhéantéarma go dtí todhchaí ina mbeidh gealladh níos fearr agus a thairgíonn féidearthachtaí breise do chraoltóirí. Tá sé mar aidhm aige go dtabharfar léargas ar an dtodhchaí níos gile sin leis an réimse agus le caighdeán na seirbhísí a chuirfear ar fáil do chách a bhfuil cónaí orthu anseo.

I measc na gceanglas atá le fáil san Acht Craolacháin 2009 agus a eascraíonn go dosheachanta uaidh tá freastal ar an lucht féachana agus éisteachta in Éirinn le cláir ardchaighdeáin; léargas a thabhairt ar shaibhreas agus ar éagsúlacht shochaí na hÉireann; iriseoireacht ar ardchaighdeán agus ar ardcháilíocht a chur chun cinn; nuálaíocht a spreagadh; léargas a thabhairt ar chumas samhlaíochta na tíre agus a mhuintir agus a hiolrachas teangacha a fheiceáil mar neart cultúrtha. Tá an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin seo ina ghné lárnach maidir leis na spriocanna straitéiseacha sin a bhaint amach, agus ar an gcaoi céanna tá sé ina ghné riachtanach ag an Údarás féin maidir lena chuspóir poiblí a bhaint amach ó thaobh na praiticiúlachta de.

Nuair atá a dhearcadh maidir leis an gcreat ina tharlóidh forbairt na craoltóireachta laistigh de á fhorbairt aige, faigheann an tÚdarás treoir ó riachtanais agus ó ionchais an lucht féachana agus éisteachta; ó leasanna agus ó mhianaidhmeanna dlisteanacha chraoltóirí reatha agus amach anseo; ó chomhshaol na teicneolaíochta a bhíonn ag síor-athrú; agus ó inbhuanaitheacht na seirbhísí a dhéanfaidh sé ceadúnú orthu, agus freagraíonn sé dóibh sin. Tabharfaidh an plean ceadúnúcháin a fhorbróidh agus a fhoilseoidh an tÚdarás léargas ar na ceisteanna céanna sin.

Teaghlaim de sheirbhísí poiblí, tráchtála agus pobail; náisiúnta, réigiúnda agus áitiúil; leathanbhunaithe agus caol-dírithé atá sa réimse reatha seirbhísí. Ar shlite éagsúla agus go pointí éagsúla tá siad fite fuaite isteach in ábhar chomhrá an tsochaí seo leis féin. Tá páirt lárnach acu i saol daonlathach an Stáit. Agus tá an acmhainn iontu cur níos mó fiú amháin le saoil an lucht féachana agus éisteachta atá acu.

Titeann an dualgas ar chraoltóirí a gcuid sceideal féin agus na beartais eagarthóireachta ar a bhfuil siad bunaithe a dheimhniú. Ní féidir leis an dlí agus le rialúchán ach méid áirithe a dhéanamh. Ach beidh ról tábhachtach ag an Údarás agus, go háirithe, ag an gCoiste um Dheonú Conarthaí, maidir leis na paraméadair a leagadh síos a ceaptar na sceidil sin laistigh díobh agus maidir lena chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag an lucht féachana agus éisteachta maidir leis an méid a bhfuil siad i dteideal a bheith ag súil leis ó sheirbhísí a bheidh ag feidhmiú de réir théarmaí tagartha an Údaráis. Tá ról tábhachtach ag an gCoiste um Chomhlíonadh freisin ó thaobh a bheith ar fáil chun freagairt a dhéanamh d'ábhar imní éisteoirí agus faireoirí nach bhfuil oibligeáidí reachtúla á gcomhlíonadh chomh maith le hionchur luachmhar a bheith aige i dtaobh saothair an Choiste um Dheonú Conarthaí nuair a bhíonn a chuid moltaí á dhéanamh aige maidir le ceadúnais a dheonú.

Tarlóidh go leor athruithe le linn tréimhse na straitéise seo agus le linn treimhsí na seirbhísí a thabharfar isteach iad nó a ndéanfar athnuachan orthu de réir a chuid téarmaí. Leanfaidh an reabhlóid digiteach ar aghaidh go sciobtha. Beidh teacht chun cinn na Telifíse Trastíre Digití ina ábhar réalachais dúinn ar fad. Táthar ag súil go dtabharfaidh cúinsí spreagadh d'fhorbairt réimse níos leithne lánais as Éirinn i seirbhísí nua; beidh an tÚdarás ag faire go géar, agus beidh rannpháirtíocht ghníomhach aige sna ceisteanna ar fad a éascaíonn forbairtí den tsaghas sin nó a chuireann constaicí in dtreo. Ar an gcaoi céanna, ní éalóidh an raidió ón gcomhshaol athraitheach sin agus beidh an tÚdarás ag dul i ngleic go gníomhach leis na hacmhainní a chuirfidh na hathruithe sin ar fáil do chraoltóirí agus don lucht féachana araon.

Tá níos mó á dhéanamh ag an straitéis seo ná ceanglas reachtúil a chomhlíonadh. Tairgíonn sé dóibh siúd ar fad a bhfuil leas acu innti - craoltóirí, iad siúd gur mian leo a bheith ina chraoltóirí, pobail agus lucht féachana agus éisteachta - comhthéacs inar féidir leo rannpháirtíocht a bheith acu sa todhchaí a mhúnlú.

Bob Collins
Cathaoirleach
Údarás Craolacháin na hÉireann

Réamhrá

Is é Údarás Craolacháin na hÉireann (an BAI) an comhlacht atá freagrach as cúrsaí craolacháin in Éirinn a rialú. Leagtar amach a chuid feidhmeanna agus a chuid freagrachtaí san Acht Craolacháin 2009 (“Acht na bliana 2009”). Leagann Alt 26 (1) (a) den Acht ceanglas ar an BAI straitéis a ullmhú i dtaca le seirbhísí craolacháin a sholáthar sa Stát, a leagann amach cur chuige an Údaráis maidir le seirbhísí craolacháin, de bhreis ar na seirbhísí sin a sholáthraíonn RTÉ, TG4 agus aon seirbhísí teilifíse eile a d’fhéadfadh Tithe an Oireachtais agus Bealach Scannán na hÉireann iad a sholáthar amach anseo, a cheadúnú sa Stát, agus creat a ullmhú leis an gceadúnú sin a dhéanamh.

Tá an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin seo ar cheann de na príomh-mhodhanna trína chomhlíonann an tÚdarás cuid mhór dá chuspóirí reachtúla agus, go háirithe, an príomh-chuspóir reachtúil atá aige iarracht a dhéanamh a chinntiú, maidir leis an líon agus leis na hearnálacha seirbhísí craolacháin sa Stát, gurb iad is fearr a fhreastalóidh ar riachtanais mhuintir oileán na hÉireann, ag cur a dteangacha agus a dtraidisiúin agus a n-éagsúlacht reiligiúin, eitice agus cultúir san áireamh. Tacaíonn sé freisin le seirbhísí craolacháin oscailte agus iolraíoch a sholáthar in Éirinn. Tá an Straitéis i gcomhréir le misean, fíis, luachanna agus cuspóirí straitéiseacha an BAI mar atá leagtha amach ina *Ráiteas Straitéise 2011-2013* agus tugann sé léargas orthu sin. Ina theannta sin, cuireann an Straitéis cur chuige an Údaráis ar an eolas maidir le seirbhísí craolacháin a cheadúnú (lena áirítear an Plean Ceadúnúcháin, mar a éilítear de réir Alt 29 (2) (g) den Acht).

Is é ceann de phríomhchuspóirí na Straitéise um Sheirbhísí Craolacháin earnáil chraolacháin a fhorbairt in Éirinn atá freagrach, beoga agus freagrúil agus a fhreastalaíonn ar riachtanais mhuintir oileán na hÉireann, ag cur san áireamh éagsúlacht chultúrtha an lucht féachana agus éisteachta atá ag dul i méid i gcónaí. Tá éagsúlacht lánais, clár, faisnéise agus siamsaíochta don lucht féachana agus éisteachta agus soláthar lánais ar ardchaighdeán, atá nuálaíoch agus ábhartha don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn, lánach ó thaobh na sprice cuspóra poiblí sin de. Baineann tábhacht bhunúsach freisin le hiolrachas úinéireachta, lánais agus tuairime a choimeád i dtaca leis sin. Spreagann agus cothaíonn an BAI feabhas maidir le déanamh clár, le hiriseoireacht, agus maidir le feidhmiú craolacháin trí chomhshaol freagrach craolacháin atá bunaithe ar luachanna comhroinnte agus ar ardchaighdeán a chur chun cinn. Tugtar tacaíocht agus spreagadh freisin d’infheistíocht agus do nuálaíocht san earnáil.

Nuair a bhí an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin á ullmhú aige, bhí aird ag an BAI ar an dtírdhreach craolacháin atá ann faoi láthair agus ar an meascán reatha de sheirbhísí craolacháin atá ar fáil in Éirinn. Leagann an Straitéis seo amach fíis an Údaráis maidir leis an meascán is fearr de sheirbhísí craolacháin agus tá sé réamhbhreathnaitheach ina nádúr, rud a léiríonn go bhfuil comhshaol na craoltóireachta ag síor-athrú agus ag éabhlóidiú. Tá impleachtaí leis an bhfíis atá á chur in iúl a mhairfidh ar feadh tréimhse cúig bliana déag nó níos faide agus ní ceann scríbe nó pointe deiridh ann féin é. Is níos mó mar leanúntas ó thaobh sheirbhísí craolacháin de atá fíis an Údaráis agus ba chóir go dtabharfadh an meascán beacht ag am ar bith léargas ar an mbunphrionsabal go ndeanfaí freastal ar lucht féachana agus éisteachta in Éirinn mar atá beartaithe sa reachtaíocht.

Tá sé tábhachtach freisin a chur in iúl nach bhfuil sé i gceist go gcuirfeadh formáidí léibhinn nó teicneolaíochta teorainn ar fhís an Údaráis – ina croílár is é an lánas atá curtha ar fáil don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn an ní is mó tábhachta agus tá an tÚdarás tiomanta do thacaíocht a thabhairt d'fhorbairtí teicneolaíochta a chabhraíonn ag deireadh an lae leis an bhfís atá curtha in iúl a sheachadadh agus leis an bhfís sin a éascú.

Aithníonn an Straitéis tosca a éascaíonn agus a shrianann baint amach na físe agus leagann sí amach an chaoi ina gcuirfidh an tÚdarás a chuid feidhmeanna reachtúla agus a chuid cleachtais rialúcháin i bhfeidhm le linn tréimhse na Straitéise, ionas go n-éascófar baint amach na físe sin.

Forbraíodh an Straitéis seo i gcomhairliúchán le baill den phobal, agus le rannpháirtithe ó earnáil an chraolacháin in Éirinn, ar chuir a rannpháirtíocht barúlacha luachmhara ar fáil don Údarás nuair a bhí sé i mbun a chuid breithniúcháin.

Comhthéacs na Straitéise um Sheirbhísí Craolacháin

Tá sé tábhachtach a thuiscint, sula leagtar amach fíis an Údaráis maidir leis an meascán is fearr de sheirbhísí craolacháin a d'fhéadfaí a bheith ar fáil don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn, nár thosaigh an tÚdarás le canbhás bán nuair a bhí an Straitéis á fhorbairt aige. Ina ionad sin, bhí an comhshaol craolacháin a bhí ann roimhe sin, lena áirítear an meascán reatha de sheirbhísí a bhí bunaithe cheana féin agus ar fáil don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn, an reachtaíocht a thugann bonn taca do bhunú agus do cheadúnú seirbhísí craolacháin sa Stát, agus réimse tosca eacnamaíochta, rialúcháin agus teicneolaíochta a mbíonn iarmhairt acu ar sholáthar seirbhísí. Pléitear gach ceann díobh sin thíos ar bhealach níos mionsonraithe.

Reachtaíocht

Go hachomair, tá sé beartaithe ag an Acht Craolacháin 2009 go dtabharfaidh trí príomhshnáith craolacháin – poiblí, tráchtála agus pobail cruth do chomhshaol na craoltóireachta in Éirinn. Ainneoin is go bhfuil go réadúil, ó thaobh an lucht féachana agus éisteachta de, cosúlachtaí i gcuid den lánas atá ar fáil ó na craoltóirí éagsúla laistigh de na snáitheanna sin, tá tréithe nó gnéithe faoi leith a bhaineann leo atá uathúil dá snáithe féin ar nós: an chaoi ina ndéantar úinéireacht agus rialú orthu; na modhanna trína gcuirtear freagracht orthu agus na daoine a bhfuil siad freagrach dóibh; na meicníochtaí trína ndéantar maoiniú orthu; agus, ar ndóigh, nádúr an lánais a sholáthraíonn siad. Leagann Acht na bliana 2009 cuspóirí sonracha do gach ceann de na craoltóirí seirbhíse poiblí¹ agus leagann sé amach na tréithe sainiúla do chraoltóirí pobail²

Is é ról an BAI tacaíocht a thabhairt do sholáthar leanúnach réimse seirbhísí teilifíse agus raidió agus é sin a éascú laistigh de na trí príomhshnáitheanna craoltóireachta le fíis an reachta a bhaint amach agus le beogacht sa mheascán agus réimse seirbhísí atá ar fáil don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn a chinntiú. Baintear é sin amach ar fud réimse iomlán feidhmeanna reachtúla an Údaráis ina measc, go háirithe, trí sheirbhísí teilifíse agus raidió **a cheadúnú**.

Tá Acht na bliana 2009 rúrach maidir leis an gceanglas atá ar an BAI plean ceadúnúcháin a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm agus i dtaca leis na cineálacha ceadúnas craolacháin a bhfuil sé de chead ag an Údarás iad a eisiúint agus na meicníochtaí i dtaobh ceadúnais den chineál sin a dheonú. Múnlaíonn an reacht an comhshaol craolacháin agus bíonn tionchar aige an gcomhshaol sin trí réimse forálacha ar nós ceanglais maidir le dlús sna meáin, an soláthar a dhéanann seirbhísí craolacháin ar chúrsaí nuachta agus cúrsaí reatha etc. Leagann forálacha eile d'Acht na bliana 2009 síos réimse rialúcháin maidir le fógraíocht agus cláir, i dteannta réimse coinníollacha conartha ar chraoltóirí.

¹ Alt 114 agus Alt 118

² Alt 64

An Meascán Reatha de Sheirbhísí Craolacháin

Teilifís:

Áirítear le seirbhísí teilifíse in Éirinn stáisiúin seirbhíse poiblí, stáisiúin tráchtála agus stáisiúin pobail a chuirtear ar fáil go príomha ar leibhéal náisiúnta trasna reinmse léibheann, ina measc léibhinn trastíre, satailíte, cábla agus MMDS.

Soláthraíonn RTÉ agus TG4 cainéil craolacháin teilifíse poiblí. Is iad RTÉ 1 agus RTÉ 2 na seirbhísí is mó éilimh de chuid RTE. Soláthraíonn TG4 seirbhís luachmhar Ghaeilge d'oileán na hÉireann. Is é TV3 an t-aon mhalairt seirbhíse in úinéireacht phríobháideach ar na craoltóirí teilifíse seirbhíse poiblí agus oibríonn sé dhá sheirbhís – TV3 agus 3e. Aimsíonn RTÉ 1, RTÉ 2 agus TV3 lucht faire suntasach i measc an lucht féachana in Éirinn.

I gcodanna móra den tír bhí, agus tá fós, teacht ag an lucht féachana in Éirinn ar na príomh-sheirbhísí ceadúnaithe sa Ríocht Aontaithe. Ó dheireadh na naochaidí go dtí seo, tugadh isteach líon beag cainéal breise tráchtála agus pobail ar chórais cábla agus satailíte, rud a chuireann rogha breise ar fáil don lucht féachana in Éirinn a bhfuil rochtain acu ar na córais sin, e.g. Setanta Ireland. Tá trí sheirbhís teilifíse pobail bunaithe i mBaile Átha Cliath, An Uaimh agus Corcaigh.

De réir mar a leanann an leibhéal méadaithe seirbhísí teilifíse atá ar fáil don lucht féachana in Éirinn trasna réimse léibheann ar aghaidh ag fás, agus de réir mar a mhéadaíonn boghadh an lucht féachana, tosaíocht suntasach is ea leibhéal líon na bhfaireoirí ar chainéil Éireannacha a choimeád.

Raidió:

Cuimsíonn seirbhísí raidió in Éirinn stáisiúin seirbhíse poiblí, stáisiúin tráchtála agus stáisiúin pobail, curtha ar fáil ar leibhéal náisiúnta, réigiúnda, áitiúil agus pobail, go príomha ar bhonn analógach ar an mbanda FM.

Ar leibhéal náisiúnta is é atá i gceist go príomha leis an earnáil raidió in Éirinn ná sé sheirbhís raidió trastíre, dhá cheann acu á soláthar ag RTÉ, agus dhá cheann ceadúnaithe ag an BAI. Soláthraíonn siad sin meascán de sheirbhísí cainte agus ceoil, chomh maith le seirbhísí Gaeilge agus seirbhísí ceoil chlasaiceach. Ina theannta sin, soláthraíonn RTÉ réimse sainsheirbhísí ar léibhinn digiteacha. Tá seirbhísí réigiúnda raidió dírithe, den chuid is mó, ar lucht éisteachta de dhaoine óga agus ar leibhéal áitiúil is é atá i gceist ná meascán leathan-bhunaithe de sheirbhísí ceoil agus cainte. Tá seirbhísí raidió pobail ar fud na tíre i gceist freisin atá dírithe den chuid is mó ar phobail bheaga geografacha agus ar phobail sainspéise.

Tá seirbhísí raidió RTÉ bunaithe le fada agus freastalaíonn siad ar lucht éisteachta ar leibhéal náisiúnta le réimse nuachta agus cúrsaí reatha, ceol, agus seirbhísí Gaeilge, go príomha ar lucht éisteachta atá 25 bliana d'aois agus níos sine.

Tá éabhlóid suntasach déanta ag seirbhísí tráchtála agus pobail ón uair a bunaíodh na chéad chraoltóirí neamhspleácha ceadúnaithe sa bhliain 1989. Rinne beartais tosaigh an rialtóra iarracht a chinntiú go mbeadh láithreach ag raidió pobail ar fud na tíre ar fad. Measadh go raibh seirbhís náisiúnta tráchtála riachtanach freisin chun iomaíocht a thabhairt do na seirbhísí raidió a bhí á soláthar ag RTÉ. I ndiaidh tús mhall, bhí na seirbhísí sin bunaithe go maith agus faoi bhlianta deiridh na naochaidí, bhí forbairt sheirbhísí breise curtha chun cinn.

Forbraíodh stáisiúin reigiúnda san Oirdheisceart, san Iarthuaisceart agus sa Lárthír/Oirthuaisceart agus soláthraíonn siad sin seirbhísí do lucht féachana óga a fhaigheann freastal freisin ó sheirbhísí áitiúla i gceantair uirbeacha i mBaile Átha Cliath agus i gCorcaigh. Le deireannaí, tá líon áirithe seirbhísí ceoil nideoige tosaithe ag craoladh, bunaithe den chuid is mó i mBaile Átha Cliath ach go bhfuil ceann amháin acu ag craoladh ar bhonn ilchathrach. Tá seirbhís raidió a soláthraítear ar bhonn gharnáisiúnta a fhreastalaíonn ar leasanna Chríostaithe.

Tá an lucht éisteachta raidió in Éirinn seasta ard leis na blianta agus tá sé go coibhneasta ard ó thaobh na hEorpa de. Tá an lucht éisteachta atá ag seirbhísí raidió áitiúla leathan-bhunaithe go háirithe láidir ach, ar an gcaoi céanna, tá croí-lucht éisteachta láidir ag seirbhísí náisiúnta agus réigiúnda agus ag seirbhísí ceoil sean-bhunaithe. Tá deacrachtaí ag roinnt de na seirbhísí nideoige sciar suntasach den lucht éisteachta a mhealladh, cé go bhfuil éagsúlacht agus rogha lánais curtha ar fáil acu don lucht éisteachta ina limistéir saincheadúnais.

Tá seasamh tábhachtach ag raidió pobail in Éirinn agus forbraíodh líonra láidir stáisiún ón uair a ceadúnaíodh na chéad sheirbhísí ar bhonn phíolóta sa bhliain 1995. Meastar go dtugann beartais rialúcháin agus forbairtí reachtúla eile ó shin san earnáil sin bonn taca láidir do raidió pobail i gcomparáid le dlínsí Eorpacha eile. Is é rannpháirtíocht na bpobal áitiúla i ngach gné den tseirbhís an ghné is tábhachtaí de sheirbhísí raidió pobail agus tá beartas ar leith don earnáil sin forbartha agus curtha i bhfeidhm ag an Rialtóir á aithint sin.

Deonann an BAI suas le dhá scór conradh sealadach nó conarthaí craolacháin fuaime do mhórcáidí gach bliain a fhreastalaíonn, mar shampla, ar fhéiltí coláiste, oiliúint do mhic léinn, ócáidí bliantúla agus ar sheirbhísí píolóta pobail.

Mar chríoch, ta seirbhísí craolacháin fuaime institiúideacha i gcónaí ina chuid den mheascán seirbhísí a thugann seirbhís luachmhar d'éisteoirí, go háirithe iad sin atá san ospidéal.

Beartas agus Cleachtas Rialúcháin

Tá sraith beartas agus cleachtas sean-bhunaithe, (a thagann go príomha ón reachtaíocht), forbartha ag an BAI (agus a réamhtheachtaí, an BCI). Tugann siad sin bonn taca do ghníomhaíochtaí ceadúnúcháin agus conartha an BAI agus tá siad ábhartha maidir leis an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin seo a thabhairt i bhfeidhm.

I measc na mbeartas agus na cleachtais sin tá, mar shampla: teorainneacha a cuireadh ar úinéireacht agus rialú sheirbhísí craolacháin; feidhmiú an mhaolaithe maidir leis an gceanglas reachtúil i dtaobh 20% de lánas nuachta agus cúrsaí reatha ar sheirbhísí pobail agus tráchtála; an méid ama fógraíochta atá ar fáil do chraoltóirí áirithe; na srianta atá i bhfeidhm de réir na gcód i dtaca le clár agus fógraíocht; na ceanglais a chuirtear i bhfeidhm ar iarratasóirí ar cheadúnais, sa bpróiseas iarratais agus le linn idirbheartaíochtaí conartha agus an chaoi ina dhéantar rialáil ar sheirbhísí ina dhiaidh sin ó thaobh na comhlíontachta de.

An Comhshaol Airgeadais

Faigheann craoltóirí in Éirinn maoiniú ar bhealaigh éagsúla. Faigheann craoltóirí seirbhíse poiblí méid áirithe maoiniúcháin phoiblí agus bíonn siad gníomhach freisin ó thaobh na tráchtála de, go príomha

trí ghníomhaíochtaí fógraíochta ar an aer. Tá ceanglas ar RTÉ de réir reacht na bliana 2009 feidhm a bhaint as deiseanna tráchtála agus é i mbun a chuid spriocanna reachtúla a shaothrú, cé go ndéanann maoiniú poiblí idir 45% agus 55% dá mhaoiniú iomlán. Is meascán de mhaoiniú poiblí (lena áirítear sciar den táille cheadúnas teilifíse) an príomhbhealach maoinithe ag an gcrailteoir teilifíse Gaeilge, TG4. Cuirtear sciar den táille cheadúnas teilifíse (7% faoi láthair) ar fáil do chiste craolacháin, a fheidhmíonn an BAI agus a bhfuil teacht air ag gach craoltóir atá dírithe ar lucht féachana in Éirinn. Íoctar amach an ciste trí scéim nó scéimeanna, scéim do chlár (teilifís agus raidió) san áireamh.

Tá luaineachtaí móra tar éis tarlú sa mhargadh d'fhógraíocht teilifíse ó dheireadh na naochaidí i leith. Rinne gach craoltóir fás suntasach le linn bhlianta tosaigh an chéid. Ó 2008 i leith, áfach, tháinig dianlaghdú ar chaiteachas fógraíochta de bharr an chúlú eacnamaíochta agus tá iarmhairt shuntasach aige sin ar gach craoltóir teilifíse in Éirinn. Ina theannta sin, tá ilroinnt breise ar an airgead atá ar fáil ó am craolta a dhíol mar thoradh ar an líon méadaithe cainéal ón Ríocht Aontaithe a bhfuil fógraíocht scar-rogha á díol acu.

Mar thoradh ar an laghdú drámata ar an ioncam fógraíochta, mar aon leis an infhaighteacht laghdaithe ar mhaoiniú infheistíochta agus an costas méadaithe ar fhónamh d'fhiachais, tá dúshlán troma á dtabhairt do chraoltóirí teilifíse tráchtála nuair atá siad ag iarraidh leibhéil agus caighdeán clár a choimeád agus ag iarraidh gealltanais reachtúla agus conartha a chomhlíonadh.

Mar aitheantas air sin, tá an t-uasmhéid ama fógraíochta atá ar fáil do sheirbhísí teilifíse tráchtála atá ceadúnaithe aige ceadaithe ag an BAI agus tá rialacha maidir le suíomh táirgí ar an dteilifís curtha i bhfeidhm a éascaíonn deiseanna breise chun ioncam tráchtála a uasmhéadú.

Tá laghduithe den chineál ceanna tar éis tarlú sa mhargadh fógraíochta raidió ó 2008 i leith agus tá an treo sin ag leanúint ar aghaidh. Tá na seirbhísí raidió sean-bhunaithe i staid níos fearr le glacadh leis na dúshlán trádála ach tá iarmhairt shuntasach ag an gcúlú eacnamaíochta ar chumas sheirbhísí a ceadúnaíodh le déanaí iad féin a bhunú ar bhonn airgeadais níos láidre.

Is cosúil go leanfaidh an cúlú eacnamaíochta ar aghaidh ag cruthú comhshaoil dheacair do na hoibrítheoirí teilifíse agus raidió ata ann cheana féin agus ní dócha go gcabhródh sé le hiontrálaithe nua san earnáil. Tá sé dóchúil freisin go mbeidh tionchar teorantach aige ar fhorbairt sheirbhísí breise.

Ar nós craoltóirí eile san earnáil raidió in Éirinn, tá dúshlán roimh craoltóirí raidió agus teilifíse pobail ó thaobh na heacnamaíochta de, go háirithe i bhfianaise na laghduithe suntasacha ar leibhéal an mhaoinithe poiblí atá ar fáil le tacaíocht a thabhairt do na seirbhísí sin. Ba chóir go dtabharfadh tabhairt isteach conarthaí raidió sealadacha 100 lá san Acht Craolacháin 2009 tacaíocht d'fhorbairt de réir a chéile ar sheirbhísí nua le linn tréimhse na Straitéise um Sheirbhísí Craolacháin. D'fhéadfadh se tarlú, áfach, go mbeidh iarmhairt ag leibhéal agus ag infhaighteacht deontas agus maoiniúcháin phoiblí eile ar fhorbairt na seirbhísí atá ann faoi láthair agus ar sheirbhísí breise craolacháin pobail sna blianta atá amach romhainn.

Forbairtí Teicneolaíochta

Tugann infhaighteacht iompair agus lánais ar DTT, ar chábla agus ar léibhinn satailíte an fhéidearthacht le haghaidh réimse méadaithe seirbhísí teilifíse don lucht féachana in Éirinn. Tá teacht

ar speictream i bhformhór na tíre i gcónaí le tacaíocht a thabhairt do sheirbhísí breise analógacha raidió FM. Cuirfidh forbairtí teicneolaíochta an deis ar fáil le lánas éagsúil tráchtála agus cláir a sholáthar do cheantair sonracha gan an riachtanas a bheith ann do stiúideonna áitiúla nó réigiúnda. Is féidir anois na coincheapa maidir le huathoibriú clár agus méid níos mó líonrú a éascú. Tá sé dóchúil go n-éascóidh rochtain mhéadaithe ar an leathanbhanda rochtain ar lánas ar-líne, agus dá réir sin go laghdófar an spleáchas ar léibhinn thraidisiúnta teilifíse agus raidió.

Is é an costas a bhaineann le rochtain ar léibhinn an príomh-chonstaic maidir le lánas breise a chur ar fáil don lucht éisteachta in Éirinn. Maidir le seirbhísí breise analógacha raidió a fhreastalaíonn ar lucht éisteachta mór atá scaipthe ó thaobh na tíreolaíochta de, tá speictrean teoranta sa chás sin freisin.

Fís an BAI

Is í sprioc bhunaidh na Straitéise um Sheirbhísí Craolacháin a chinntiú go bhfuil réimse éagsúil seirbhísí craolacháin ann atá oscailte agus iolraíoch le freastal ar an lucht féachana agus éisteachta in Éirinn. Nuair a bhí a fhís maidir leis an meascán seirbhísí craolacháin in Éirinn á deimhniú aige, ní fhéadfadh an BAI neamhaird a dhéanamh de réaltacht na gcúinsí eacnamaíochta. Ní fhéadfadh na cúinsí láithreacha, áfach, a bheith mar bhunús d'fhorbairt na Straitéise, a mbeidh impleachtaí aici go ceann 10-15 bliain eile. Tá an BAI uailmhianach maidir lena fhís agus féachann sé níos faide ar aghaidh ná na réaltachtaí reatha cé nach dteipeann air a admháil go bhfuil na réaltachtaí sin ann.

Lárnach d'fhís an BAI tá rogha agus éagsúlacht don lucht féachana agus éisteachta agus an t-ionchas go ndéanfar freastal ar gach lucht féachana/éisteachta. Cuimsítear an fhís sin mar seo a leanas:

Déanfaidh earnáil bheoga chraolacháin ina mbeidh meascán de chraoltóirí seirbhíse poiblí, tráchtála agus pobail, a sholáthraíonn lánas agus cláir a fhreastalaíonn ar an bpobal agus a thugann léargas ar an éagsúlacht laistigh de shochaí na Éireann, freastal ar mhuintir na hÉireann.

I gcroílár an mheascáin bharrmhaitheasa sin tá réimse seirbhísí náisiúnta, réigiúnda, áitiúla agus pobail, a mbíonn curtha leo ag meascán breise de sheirbhísí nideoige. Is féidir le samhlacha gnó tráchtála nó neamhbhrábúis na seirbhísí sin a sholáthar le réimse ilchineálach roghanna maidir le lánas agus cláir d'éisteoirí agus d'fhaireoirí na hÉireann.

Tá líon spriocanna sonracha ag an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin mar seo a leanas:

- A chinntiú go bhfreastalaíonn na seirbhísí atá ceadúnaithe ag an BAI ar riachtanais lucht féachana agus éisteachta na hÉireann, ag cur a dteangacha, a dtraidisiúin agus a n-éagsúlacht reiligiúin, eitice agus cultúir san áireamh;
- A chinntiú go dtairgíonn na seirbhísí atá ceadúnaithe ag an BAI éagsúlacht lánais don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn a thugann léargas ar a gcuid leasanna éagsúla;
- Soláthar clár ar ardchaighdeán a chur chun cinn ar sheirbhísí ceadúnaithe in Éirinn agus cruthaitheacht agus nuálaíocht a spreagadh ar gach léibheann cuí agus i ngach formáid chuí;
- Iolrachas maidir le tuairimí, aschur agus foinsí a bhaint amach laistigh den earnáil chraolacháin in Éirinn;
- Athbhreithniú agus modhnú a dhéanamh, mar is cuí, ar bheartais agus ar chleachtais rialúcháin lena chinntiú go bhfuil na bearta a ndéantar comhréireach ag féachaint do spriocanna reachtúla an BAI;

- Socruithe rialúcháin a dhéanamh atá seasta agus intuartha do na páirtithe leasmhara ar fad agus a laghdaíonn an t-ualach rialála;

Maidir le craoltóireacht teilifíse, tá an tÚdarás den tuairim go bhfuil seirbhís náisiúnta, tráchtála teilifíse rithábhachtach chun éagsúlacht agus iolrachas a bhaint amach maidir le foinsí agus lánais nuachta agus maidir le lánas cláir eile atá ar fáil le freastal ar lucht féachana. I dtaca leis an méid sin, aithníonn an tÚdarás an ról tábhachtach atá ag cainéil teilifíse seirbhíse poiblí sa mheascán foriomlán. Éascóidh agus spreagfaidh an tÚdarás iarratais ó pháirtithe eile gur mian leo seirbhísí teilifíse a bhunú ar léibhinn chábla, satailíte agus léibhinn digiteacha trastíre, go háirithe ó ghrúpaí teilifíse pobail.

Maidir le craoltóireacht raidió, tá an tÚdarás den tuairim maidir le seirbhísí raidió náisiúnta, áitiúla agus pobail gur codanna riachtanacha iad de thírdhreach na craoltóireachta in Éirinn, agus go gcomhlíonann raidió réigiúnda soláthar sheirbhísí dírithe ar an óige faoi láthair. Tá an tÚdarás oscailte do chineálacha eile seirbhísí, seirbhísí nideoige raidió ina measc, agus an bonn reachtúil faoina bhféadfaí ceadúnú, forbairt agus cothabháil a dhéanamh ar sheirbhísí den chineál sin, a iniúchadh.

Cur Chuige an BAI maidir lena Fhís a Thabhairt i gCrích

Tugann an chuid seo den Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin cur síos ar an gcaoi ina gcomhlíonfaidh an BAI a chuid feidhmeanna – ceadúnú, rialáil ar sheirbhísí, agus forbairt agus feidhmiú beartas agus cleachtas rialúcháin – chun tacú lena fhís maidir leis an meascán barmhaitheasa de sheirbhísí craolacháin.

Ceadúnú

Cuimsíonn Cuid 6 d'Acht na bliana 2009 nádúr na seirbhísí agus an lánais gur feidir leis an BAI iad a cheadúnú. Leagann sé amach an réimse conarthaí seirbhíse craolacháin agus conarthaí soláthar lánais gur féidir leis an Údarás iad a dhéanamh. Is mar seo a leanas atá siad sin:

1. Conarthaí Craolacháin Fuaimne Tráchtála – alt 63
2. Conarthaí Craolacháin Fuaimne Pobail – alt 64
3. Conarthaí Craolacháin Fuaimne Sealadacha nó Institiúideacha – alt 68
4. Conarthaí Soláthar Lánais (Craolachán Teilifíse agus Fuaimne) – alt 71
5. Conarthaí Lánais Pobail (Teilifís) – alt 72
6. Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse (TV3 agus 3e) – alt 70

Le linn tréimhse na Straitéise seo, d'fhéadfaí pleananna ceadúnúcháin a fhorbairt ó am go ham. Beidh sé mar aidhm ag gníomhaíochtaí ceadúnúcháin an BAI na spriocanna atá aige maidir le freastal ar riachtanais an lucht féachana agus éisteachta agus éagsúlacht lánais a thairiscint d'fhaireoirí agus d'éisteoirí a bhaint amach. Deonfar conarthaí do na seirbhísí craolacháin agus na seirbhísí soláthar lánais ábhartha trí theaghlaim de phróiséis cheadúnúcháin atá idir iomaíoch agus oscailte a úsáid.

Is mar seo a leanas atá na meicníochtaí trína ndéanfar é sin a bhaint amach:

- **Seirbhísí Craolacháin Fuaimne Tráchtála – Alt 63:** Forbróidh an BAI plean ceadúnúcháin le seirbhísí craolacháin fuaimne tráchtála a sholáthar, a chlúdóidh an tréimhse 2012-2013. Feidhmeofar próiséis iomaíocha ceadúnúcháin i dtaca le gach conradh den tsaghas sin. Rachaidh an BAI i mbun comhairliúcháin leis an earnáil maidir le plean ceadúnúcháin a cheapadh ag féachaint, go háirithe, ar chomhdhéanamh na limistéar saincheadúnais, agus aird aige i gcónaí ar thosca ar nós éagsúlacht, inmharthanacht airgeadais, iolracht agus infhaighteacht speictrim.

I gcás gach ceadúnais atá le fógairt, ullmhófar Treoir i dtaobh Iarratas ina mbeidh, i measc nithe eile, an fhaisnéis a bheidh le soláthar ag gach iarratasóir faoi na ceanteidil ábhartha reachtúla (cláir, airgeadas, etc.), chomh maith leis an meicníocht scórala a chuirfear i bhfeidhm, tásca faoi an mbeidh ualú breise nó níos lú i bhfeidhm i gcás aon cheann de na critéir reachtúla.

Forálann Alt 66 d'Acht na bliana 2009 gur féidir leis an Údarás ordú d'iarratasóirí a shonrú, le linn dóibh iarratas a dhéanamh, na íocaíochtaí suimeanna-airgid aonuaire nó tréimhsiúla a bhfuil siad sásta a íoc i dtaca le deonú conartha craolacháin. Ní shonróidh an BAI, áfach, toisc go bhfuil aird aige ar an gcomhshaoil reatha eacnamaíochta, agus ar mhaithe le cinnteacht dóibh siúd atá san earnáil chraolacháin tráchtála, aon íocaíocht den tsaghas sin do sheirbhís a fógraítear a thagann de bharr a Phlean Ceadúnúcháin sa tréimhse 2012-2013.

Cé go n-admhaíonn sé na deacrachtaí reatha eacnamaíochta, tá an tÚdarás aireach freisin go mb'fhéidir nach mairfeadh na deacrachtaí eacnamaíochta sin thar thréimhse iomlán na gconarthaí do sheirbhísí craolacháin fuaimne atá le ceadúnú de réir an Phlean Ceadúnúcháin 2012-2013. Dá bhrí sin, le linn dó iarratas a dhéanamh ar chonradh seirbhísí fuaimne tráchtála, iarrfar ar iarratasóir aon ghealltanais bhreise a dhéanfaidh sé i gcás coir chun feabhais a leagadh amach. Déanfaidh an tÚdarás athbhreithniú gach trí bliana ar na gealltanais ar fad a dhéanann conraitheoirí, agus mar thoradh air sin d'fhéadfaí go mbeadh ar chonraitheoir a chuid gealltanais ceadúnais a mhalartú le linn tréimhse an chonartha.

Thug Acht na bliana 2009 isteach roinnt gnéithe nua a mbeidh feidhm acu i maidir le seirbhísí a cheadúnófar de réir Phlean Ceadúnúcháin an BAI 2012-2013. Mar shampla, ina measc tá an fhéidearthacht 'tús áite' a thabhairt d'iarratais i gcúinsí áirithe, agus an ról atá ag taighde lucht féachana/éisteachta agus ag staidéar ar thionchar earnála. Déanfaidh an tÚdarás, agus mar is cuí an Coiste um Dheonú Conarthaí, breithniú sonraithe ar cheisteanna beartais den chineál sin agus ar léirmhíniú ar na forálacha reachtúla maidir le dearadh an phróiseas iarratais ar cheadúnas do sheirbhísí den tsaghas sin.

An Costas a bhaineann le hiarratas a Dhéanamh

Aithníonn an tÚdarás go bhfuil an-chuid de na costais a bhaineann le hiarratas a dhéanamh ar cheadúnas craolacháin fuaimne dosheachanta ag cur san áireamh na forálacha mionsonraithe atá in Acht na bliana 2009 a éilíonn go ndéanfar measúnú ar iarratais faoi réimse ceannteideal, ina measc, go háirithe, cumas airgeadais an iarratasóra an tseirbhís a fheidhmiú.

Ag aithint go bhféadfadh an cheist sin a bheith ina thoisic srianta d'iarratasóirí ionchasacha, agus ag cur san áireamh na coinníollacha eacnamaíochta gur dóchúil go mbeidh siad ann in Éirinn sa mheántearma, tá an BAI tiomanta i bprionsabal do shlite a iniúchadh leis an gcostas a bhaineann le hiarratas a dhéanamh ar chonradh craolacháin fuaimne a íoslaghdú. Léireofar an prionsabal sin i ndearadh an phróiseis iarratas a dhéanamh atá le forbairt de bhun an Phlean Ceadúnúcháin 2012-2013, cé go ndéanfar é sin ar bhealach nach lagaíonn ar chaoi ar bith an ceanglas go gcuireann an t-iarratasóir cás láidir eagarthóireachta agus airgeadais i láthair nó an t-ionchas go dtaispeánfaidh an t-iarratasóir an chaoi ina bhfreastalóidh an t-iarratasóir ar riachtanais agus ar leasanna an lucht éisteachta ionchasach. Cuirfidh an BAI san áireamh breithniú ar an gcaoi ina fheidhmiú an próiseas Éisteachtaí ó Bhéal faoi láthair.

Tá an cur chuige sin de réir na bprionsabal a bhaineann leis an ualach rialúcháin a laghdú, le rialáil chomhréireach agus le socrúithe rialúcháin a cheapadh atá seasta agus intuairtha.

- **Seirbhísí Craolacháin Fuaimne Pobail – Alt 64:** tá cur chuige an BAI maidir le seirbhísí craolacháin fuaimne pobail a cheadúnú curtha ar an eolas ag taithe na heagraíochta maidir le seirbhísí den chineál sin a cheadúnú ó 1995 i leith. Aithníonn sé, go háirithe, an bealach orgánach ina tharlaíonn bunú agus forbairt seirbhísí den tsaghas sin. Éascaíonn an cur chuige atá á mholadh an tÚdarás agus é i mbun freagairt a dhéanamh d'fhorbairtí sa chraoltóireacht phobail atá níos solúbtha agus ar bhealach a luíonn leis na hacmhainní atá ar fáil don Údarás chun tacaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí den tsaghas sin agus/nó, i ndáiríre, na hacmhainní atá ar fáil do sheirbhís craolacháin ionchasach pobail.

Dá bhrí sin, feidhmeoidh an tÚdarás cur chuige níos oscailte maidir le cúrsaí ceadúnúcháin i gcoitinne do sheirbhísí craolacháin pobail. Is féidir le grúpaí raidió pobail a bhfuil ar a laghad seirbhís craolacháin fuaimne pobail sealadach 100 lá, de réir Alt 68(1) feidhmithe go rathúil acu moladh I dtaca le conradh a chur faoi bhráid an Údaráis a léiríonn ullmhacht an ghrúpa seirbhís a fheidhmiú ar bhonn lánaimseartha. I gcás go bhfuil feidhmiú na seirbhíse sealadaigh sásúil, breithneoidh an tÚdarás próiseas ceadúnúcháin a thosú don tseirbhís ábhartha.

Leanfaidh an BAI ar aghaidh ag éascú an chleachtais atá ann go dtí seo sa chás gur mian le craoltóir fuaimne pobail ionchasach iarratas a dheanamh ar cheadúnas sealadach 30 lá. Beidh téarmaí agus coinníollacha céanna i bhfeidhm agus atá i bhfeidhm i dtaca le seirbhísí sealadacha pobail 100 lá. Tá an cur chuige sin comhsheasmhach le creidiúint an Údaráis gur chóir eiteas an phobail a bheith i gcoilár na seirbhíse ón tús ar fad. Molann an tÚdarás do sheirbhísí ionchasacha modhanna cuí a mheas chun dul i ngleic le baill an phobail agus lena chur ar a gcumas rannpháirtíocht iomlán a bheith acu ina seirbhís.

Níl an tÚdarás den tuairim go bhfuil sé oiriúnach do sheirbhísí a soláthraítear de réir na gconarthaí gearrthearma sin fógraíocht a chraoladh, toisc nach measann sé go mbaineann aon aon bhuntáiste faoi leith le gníomhaíocht den tsaghas sin.

- **Conarthaí Craolacháin Fuaimne Sealadacha agus Institiúideacha – Alt 68:** beidh próiseis oscailte ceadúnúcháin i bhfeidhm i dtaca le seirbhísí den tsaghas sin.
- **Conarthaí Lánais Digitigh Raidió agus Teilifíse – Alt 71:** beidh próiseis oscailte ceadúnúcháin i bhfeidhm i dtaca le conarthaí soláthair lánais digitigh teilifíse agus/nó raidió. Le socruithe den tsaghas sin a éascú, tá an BAI tiomanta d'athbhreithniú a dhéanamh ar tháillí conartha agus ar an gcostas a bhaineann le hiarratais ar chonarthaí den tsaghas sin a dhéanamh, mar chuid d'athbhreithniú níos leithne agus níos ginearálta ar tháillí do gach seirbhís.
- **Conarthaí Teilifíse Pobail – Alt 72:** beidh próiseis oscailte ceadúnúcháin i bhfeidhm i dtaca le conarthaí teilifíse pobail. Déanfaidh an BAI iniúchadh breise leis an earnáil teilifíse pobail ar mheicníochtaí leis an earnáil a fhorbairt agus ar cheadúnú sheirbhísí den chineál sin sa todhchaí.

- **Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse – Alt 70:** níl an Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin seo ag féachaint ar sheasamh na seirbhísí clár teilifíse TV3 agus 3e, atá ceadúnaithe de réir Alt 70 d'Acht na bliana 2009, toisc go ritheann an conradh reatha go dtí 2018 agus gur féidir síneadh a chur leis sin go dtí 2023.

Rialáil Seirbhísí

Airítear le hAcht na bliana 2009 réimse cúrsaí nach mór aghaidh a thabhairt orthu i gconarthaí craolacháin. Tá na forálacha reachtúla sin ceapthe lena chinntiú go gcloítear leis na gealltanais a rinneadh ag céim an iarratais nuair a thosaíonn an tseirbhís ag feidhmiú. Tá an BAI ag súil go gcloífídh craoltóirí le téarmaí a gcuid conarthaí de réir spriocanna na Straitéise seo maidir le héagsúlacht agus iolrachas.

Tá an tÚdarás aireach, áfach, ar a oibligeáid reachtúil go mbeidh bearta rialúcháin comhréireach agus go mbeidh socruithe rialúcháin mar thoradh orthu a bheidh seasta agus intuartha. Is féidir leis an BAI an fhéidearthacht a bhreithniú go bhféadfaí na gnéithe neamh-reachtúla de chonarthaí craolacháin a mhaolú agus go bhféadfaí gealltanais a mhúnlú ar bhealach a thugann solúbthacht bhreise do chonraitheoirí maidir le seachadadh na ngealltanais sin, agus dá réir sin go laghdófaí an t-ualach riaracháin atá orthu. Scrúdóidh an BAI aon athruithe a mholann conraitheoirí i gcomhthéacs éabhlóid na seirbhíse agus a leas agus a ábharthacht leanúnach maidir le riachtanais an lucht féachana nó éisteachta a bhfuil freastal a dhéanamh air. Ní mór a chur in iúl, áfach, go ndéanfar cothromú ar aon mhaolú ar ghealltanais le spriocanna an BAI i dtaobh éagsúlachta agus iolrachais agus nach ndéanfar aon athruithe bunúsacha ar ghealltanais a rinneadh ag céim an iarratais mar thoradh.

Breithneoidh an BAI freisin an leibhéal cuí rialúcháin i dtaobh conraitheoirí lánais agus seirbhísí lánais eile de réir Alt 71, nach bhfuil faoi réir próiseas iomaíoch ceadúnúcháin. Leanfaidh an tÚdarás ar aghaidh lena bheartas reatha a éilíonn ar sheirbhísí den tsaghas sin feidhmiú de réir íosmhéid na gceanglas reachtúla, agus é mar aidhm forbairt sheirbhísí den tsaghas sin a spreagadh, agus, dá réir sin, níos mó éagsúlachta don lucht féachana agus éisteachta in Éirinn a éascú.

Beartais agus Cleachtais Rialúcháin

Úinéireacht agus Rialú Seirbhísí Craolacháin:

Nuair atá a chuid feidhmeanna reachtúla á ndéanamh aige, tá dualgas ar an BAI iarracht a dhéanamh a chinntiú go gcuirtear seirbhísí craolacháin ar fáil atá oscailte agus iolraíoch. Níos sonraí, tá dualgas air éagsúlacht a chur chun cinn maidir le rialú na seirbhísí craolacháin tráchtála agus pobail is mó a bhfuil tionchar acu. Tacaíonn an BAI leis an mbonn reachtúil go bhfuil iolrachas sna meáin rithábhachtach do shláinte an daonlathais in Éirinn agus tá sé den tuairim go gcabhraíonn na rialacha a bhaineann le húinéireacht agus le rialú ar sheirbhísí craolacháin go mór le hiolrachas sna meáin in Éirinn a bhaint amach.

Cuireann an reacht creat leathan ar fáil a thugann an BAI faoina spriocanna reachtúla a bhaint amach laistigh de. Mar chuid d'fhorbairt na Straitéise um Seirbhísí Craolacháin seo, rinne an BAI athbhreithniú mionsonraithe ar a bheartas maidir le húinéireacht agus rialú i dtaobh craoltóirí tráchtála agus craoltóirí pobail. Tá beartas i bhfeidhm ag an BAI anois (*Beartas Úinéireachta agus Rialaithe an BAI 2012*) a shonraíonn cur chuige an BAI i dtaobh na forálacha reachtúla a chur i bhfeidhm maidir le

húinéaireacht agus rialú seirbhísí craolacháin, lena áirítear na spriocanna atá le baint amach, chomh maith leis na rialacha chun tacaíocht a thabhairt do bhaint amach na spriocanna sin.

Chun fíis na Straitéise seo a thabhairt i gcrích, tá an BAI tiomanta i gcónaí do shoiléire a sholáthar maidir leis na rialacha i dtaca le húinéireacht agus rialú a bhfuil feidhm acu i dtaobh seirbhísí craolacháin. Déanfaidh an BAI athbhreithniú ar an mbeartas uair amháin ar a laghad gach ceithre bliana nó níos luaithe na sin má mheastar go bhfuil sé sin riachtanach.

An Ceanglas (20%) i dtaobh Nuachta agus Cúrsaí Reatha (Craoltóirí Fuaime):

Admhaíonn an BAI gur substainteach agus luachmhar an méid nuachta agus cúrsaí reatha a chuireann craoltóirí Éireannacha ar fáil don lucht éisteachta in Éirinn mar a aithníonn Alt 39(1)(c) d'Acht na bliana 2009. Meastar, áfach, go bhfuil maolú ar an gceanglas reachtúil sin oiriúnach sa chás go bhfuil sé tairbhíúil d'éisteoirí, i dtuairim an Údaráis, agus gur dóchúil go méadóidh sé éagsúlacht na gclár don lucht éisteachta i limistéar saincheadúnais.

Nuair a bheidh an ceanglas reachtúil i dtaobh íosleibhéal de 20% maidir le lánas nuachta agus cúrsaí reatha ar sheirbhísí sonraithe craolacháin fuaime atá ceadúnaithe ag an BAI, beidh áird ag an Údarás ar an méid seo a leanas:

- Cuirfidh sé sainmhíniú leathan ar nuacht agus cúrsaí reatha i bhfeidhm leis an fhoráil a chomhlíonadh, mar ab ea an cás go dtí seo;
- Beidh áird aige ar nádúr seirbhíse craolacháin mar chinntitheach tábhachtach ar character an lánais nuachta agus cúrsaí reatha ar sheirbhís faoi leith;
- I gcás seirbhísí raidió leathan-fhormáid áitiúla agus náisiúnta ar an mbanda FM, ceadáíonn an BAI maolú idir 1am agus 7am. Níl an tÚdarás ag moladh go ndeonfar aon mhaolú breise ón gceanglas reachtúil i gcás seirbhísí den chineál sin;
- Déanfaidh an BAI breithniú ar mhaolú ón gceanglas reachtúil i gcás seirbhísí ceolthiomáinte, seirbhísí don óige agus seirbhísí nideoige;
- Nuair a bheidh aon mhaolú atá le deonadh á bhreithniú aige, beidh áird ag an BAI ar thrí thosca tionchair:
 1. Nádúr nuálaíoch na moltaí malartacha maidir le sceidealú agus eagarthóireacht a chuireann an conraitheoir faoi bhráid agus an iarmhairt a bheidh ag an maolú atá á mholadh ar an lucht éisteachta a bhfuil freastal á dhéanamh air;
 2. Iarmhairt an mhaolaithe ar chaighdeán foriomlán an aschuir nuachta agus cúrsaí reatha sa limistéar saincheadúnais ábhartha, agus;
 3. A mhéid is a chuirfidh an maolú le héagsúlacht agus le caighdeán an aschuir nuachta agus cúrsaí reatha do lucht éisteachta ábhartha sheirbhísí nideoige nó na seirbhísí sin a bhfuil déimeagrafach áirithe mar sprioclucht éisteachta acu.

Cláir Scar-Rogha (Raidió FM Amháin)

Go traidisiúnta, tá craoladh clár scar-rogha ag seirbhísí ceadaithe ag an BAI, an fhad is go bhfuil an t-ábhar á chraoladh ó stiúideo craolacháin ar leith atá suite sa limistéar óna dtionscnaíonn an t-ábhar scar-rogha. Tacaíonn forbairtí teicneolaíochta le seachadadh clár gan an riachtanas a bheith ann stiúideonna breise a fhorbairt.

Is féidir leis an BAI seachadadh clár scar-rogha ó shuíomh phríomh-stiúideo a cheadú, ach aird a bheith aige ar an méid seo a leanas:

- Dá dtabharfaí cead den tsaghas sin an ndéanfadh sé sin díobháil d'fhócas an lánais don lucht éisteachta atá i gceist?
- An dtacóidh na socruithe atá á moladh le prionsabail na héagsúlachta agus an iolrachais, go háirithe maidir le freastal ar riachtanais an lucht éisteachta?
- An bhfuil na moltaí comhsheasmhach le nádúr na seirbhíse ceadúnaithe i.e. naisiúnta, réigiúnda, áitiúil?

Fógraíocht Scar-Rogha (Raidió FM Amháin)

San am atá thart, cheadaigh an BAI do sheirbhísí craolacháin fuaime fógraíocht scar-rogha a chraoladh, an fhad is gur craoladh an fhógraíocht sin ó stiúideo craolacháin ar leith suite sa limistéar óna dtionscnaíonn an fhógraíocht scar-rogha. Tacaíonn forbairtí teicneolaíochta le seachadadh fógraíochta den tsaghas sin gan an riachtanas a bheith ann stiúideonna a fhorbairt.

Is féidir leis an BAI, i gcúinsí áirithe teoranta, fógraíocht scar-rogha a cheadú gan an ceanglas a bheith ann do chláir scar-rogha agus stiúideo scar-rogha. Nuair a bheidh aon mholtaí den chineál sin á mbreithniú aige, beidh aird ag an BAI ar an iarmhairt dóchúil ar inmharthanacht na seirbhíse chomh maith leis an iarmhairt ghinearálta ar sheirbhísí eile sa limistéar saincheadúnais agus ar earnáil an craolacháin i gcoitinne.

Uathobriú agus Líonrú Clár (Raidió FM Amháin)

I gcúinsí áirithe is féidir leis am BAI leibhéal níos airde uathobrithe agus líonraithe a cheadú. Nuair a bheidh moltaí ó chraoltóirí á mbreithniú aige, beidh aird ag an BAI ar an méid seo a leanas:

- An iarmhairt ar lucht éisteachta na seirbhíse
- An acmhainn atá ann inmharthanacht na seirbhíse a mheadú, go háirithe nuair is seirbhísí nideoige atá i gceist.
- I gcás seirbhísí raidió pobail, iarmhairt na moltaí ar eiteas na seirbhíse
- I gcás moltaí i dtaobh gnéithe den tseirbhís cláir a uathobriú, an t-am den lá – go hiondúil, táthar ag súil go dtarlódh lánas uathobrithe le linn uaireanta seachbhuaice.

Comhroinnt feidhmeanna neamhchláir (Raidió FM Amháin)

I gcás seirbhísí raidió tráchtála, leanfaidh an BAI ar aghaidh ag breithniú moltaí a bhaineann le feidhmeanna nach feidhmeanna cláir iad ar nós airgeadas, innealltóireacht agus riarachán, a chomhroinnt. D'fhéadfadh sé a bheith sásta freisin moltaí a mheas maidir le síneadh breise ar sheirbhísí comhroinnte, an fhad is nach mbíonn tionchar aige sin ar sheachadadh na croí-seirbhíse cláir. Beidh aird faoi leith ag an BAI ar nádúr na seirbhíse atá á moladh nuair a bheidh cúrsaí den tsaghas sin á mbreithniú aige.

Níl an BAI den tuairim go bhfuil socruithe den tsaghas sin cuí i gcás seirbhísí raidió pobail, de bharr an cheanglais gur chóir go mbeadh seirbhís pobail bunaithe, faoi úinéireacht agus faoi rialú an phobail a mbíonn freastal á dhéanamh aige air.

Suíomh Stiúideo

Éileoidh an BAI go suífídh seirbhísí raidió agus teilifíse leathan-bhunaithe áitiúil agus pobail a bpríomhstiúideonna sna limistéir ábhartha saincheadúnais. I gcás seirbhísí tráchtála eile, lena n-áirítear seirbhísí nideoige agus oibrítheoirí conarthaí soláthair lánais, is féidir leis an BAI comhshuíomh le seirbhís nó seirbhísí eile nó suíomh na seirbhíse lasmuigh den limistéar saincheadúnais a cheadú, an fhad is nach gcuireann na socruithe atá á moladh isteach go míchuí ar éisteoirí nó ar fhaireoirí mar thoradh ar an tsuíomh sin.

ÚDARÁS
CRAOLACHÁIN
NA hÉIREANN

BROADCASTING
AUTHORITY
OF IRELAND

2-5 Plás Warrington,
Baile Átha Cliath 2, Éire
2-5 Warrington Place,
Dublin 2, Ireland

T: + 353 (0)1 644 1200
F: + 353 (0)1 644 1299
E: info@bai.ie
W: www.bai.ie

